

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560¹

เอกวิทย์ พลภักดี²

รัฐที่ปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น บรรดากระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนเป็นที่ยอมรับกันว่าการเลือกตั้งเป็นรูปแบบพื้นฐานที่เหมาะสมที่สุดภายใต้รูปแบบที่หลากหลายของการให้ได้มาซึ่งผู้แทนของประชาชน เพื่อเป็นหลักประกันว่าการเลือกตั้งจะสุจริตเที่ยงธรรมและเป็นไปตามหลักเกณฑ์พื้นฐานของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย จึงจำเป็นต้องมีองค์กรทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดว่าใครคือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การรับสมัครและการตรวจสอบคุณสมบัติผู้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การจัดทำมีการลงคะแนน การนับคะแนน และการรวมผลคะแนน เป็นต้น สำหรับรูปแบบขององค์กรจัดการเลือกตั้งก็แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับว่าจะมีสภาพเศรษฐกิจ สังคม และได้รับอิทธิพลมาแบบใด ซึ่งองค์กรจัดการเลือกตั้งนั้นอาจแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ การจัดการเลือกตั้งโดยฝ่ายปกครองหรือรูปแบบรัฐบาล การจัดการเลือกตั้งโดยหลายองค์กรหรือรูปแบบผสม และการจัดการเลือกตั้งโดยหน่วยงานที่เป็นอิสระหรือรูปแบบอิสระ

ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ประเทศไทยได้จัดให้มีการเลือกตั้งครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 องค์กรที่มีหน้าที่หลักในการจัดการเลือกตั้งคือกระทรวงมหาดไทย แต่การจัดการเลือกตั้งโดยกระทรวงมหาดไทยได้รับข้อครหาจากประชาชนและสื่อมวลชนว่า เกิดการทุจริตในการเลือกตั้งขึ้นอย่างมากมาย และกระทรวงมหาดไทยทำงานโดยขาดความเป็นอิสระ เนื่องจากอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นฝ่ายการเมือง เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมือง ได้บัญญัติจัดตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง คือ “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” โดยให้มีอำนาจหน้าที่จัดการเลือกตั้ง สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริง และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย ตั้งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียง

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. ณฐ สันตาสว่าง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร. มัลลิกา พินิจจันทร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สลิล สิริพิทุร

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประชามติใหม่ และอำนาจอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ปัจจุบันอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีเพิ่มมากขึ้นและบางกรณีเป็นอำนาจที่เบ็ดเสร็จเด็ดขาดและเป็นที่สุด นอกจากอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งยังมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 และกฎหมายอื่น ได้แก่ กฎหมาย เกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา 22 (1) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 จากการศึกษากฎหมาย ที่กล่าวมาข้างต้นแล้วปรากฏว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายดังกล่าวยังมีปัญหา ทางกฎหมายเกี่ยวกับความเหมาะสม ทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมาย ดังต่อไปนี้

ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการควบคุมการกำหนดนโยบายของพรรค การเมือง กฎหมายบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการควบคุมการกำหนดนโยบายของ พรรคการเมือง โดยการกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองที่ใช้ในการประกาศโฆษณาให้คำนึงถึงความเห็น ของสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด นโยบายใดที่ต้องใช้เงิน การประกาศโฆษณา นโยบายนั้นต้องมีรายการวงเงินที่ใช้และที่มาของเงินที่จะใช้ดำเนินการ ความคุ้มค่าและประโยชน์ในการ ดำเนินนโยบาย ผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบาย กรณีพรรคการเมืองไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง ตามรายการข้างต้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้ดำเนินการให้ครบถ้วนและถูกต้องภายในระยะเวลาที่ กำหนด ซึ่งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการควบคุมการกำหนดนโยบายของพรรค การเมืองดังกล่าวไม่สอดคล้องกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน เนื่องจากพรรคการเมือง ถือเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อการเลือกตั้งในแง่การเป็นพาหนะส่งผู้สมัครรับ เลือกตั้งเข้าสู่สนามการเมือง หน้าที่สำคัญของพรรคการเมืองอีกประการ คือ การคิดนโยบายที่ใช้ในการ โฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเพื่อเสนอต่อประชาชน ถ้าประชาชนชื่นชอบนโยบายของพรรคการเมืองใดก็ย่อมมี อิสระที่จะเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น พรรคการเมืองที่ชนะการเลือกตั้งย่อมต้อง เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลและมีหน้าที่ในการนำนโยบายที่หาเสียงไว้กับประชาชนไปเป็นนโยบายของ รัฐบาล นโยบายของรัฐบาลดังกล่าวนี้จะนำมาสู่การจัดทำบริการสาธารณะเป็นการตอบแทนที่ประชาชนเสีย ภาษีอันเป็นหลักกฎหมายมหาชนทั่วไป การที่กฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งควบคุมการ กำหนดนโยบายของพรรคการเมืองถือเป็นการปิดกั้นโอกาสของประชาชนที่จะได้รับการเสนอนโยบายที่ดี จากพรรคการเมืองและถือเป็นการปิดกั้นนโยบายของรัฐบาลที่ชนะการเลือกตั้งในอนาคตเช่นกัน

ปัญหาเกี่ยวกับการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราวตามมาตรา 26 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 ที่บัญญัติให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว กรณีเมื่อมีเหตุ อันควรสงสัยหรือความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ว่าโดยทางใด ว่ามีการกระทำความผิดเป็นการ

ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือจะมีผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้ดำเนินคดีโดยเร็ว ในกรณีจำเป็นจะสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้กระทำการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวเมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของสิทธิเลือกตั้งจะเห็นได้ว่าสิทธิเลือกตั้งเป็นสิทธิที่บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน และตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง สิทธิเลือกตั้งนั้นรวมถึงสิทธิที่จะได้รับเลือกตั้งด้วย ซึ่งก็คือสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนั่นเอง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 คำสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งถือเป็นที่สุด แต่คำว่า “การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย” มิได้มีการกำหนดนิยามให้ชัดเจน เป็นการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้ดุลพินิจในการตีความอย่างกว้างขวางไม่มีกรอบ เนื่องจากขาดระเบียบหลักเกณฑ์ในการใช้อำนาจ ซึ่งการกฎหมายบัญญัติเช่นนี้ไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม กล่าวคือ ตามหลักนิติธรรมกฎหมายจะต้องได้รับการตราขึ้นโดยมีข้อความที่ชัดเจนเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการบังคับใช้ที่ไม่เป็นธรรม

ปัญหาเกี่ยวกับการลงมติในการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 ที่บัญญัติว่า การประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องมีกรรมการการเลือกตั้งมาประชุมไม่น้อยกว่า 5 คน จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ใช้เสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด เมื่อพิจารณาการจัดรูปองค์กรของคณะกรรมการการเลือกตั้งจะพบว่า มีการจัดรูปองค์กรรูปแบบอิสระ เป็นองค์กรอิสระที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้อำนาจหน้าที่จัดการและควบคุมการเลือกตั้ง ควบคุมการเลือกตั้งให้สุจริตเที่ยงธรรม มีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวนหาข้อเท็จจริง และมีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และนอกจากนั้นแล้ว ยังมีอำนาจในการยกเลิกการเลือกตั้งและสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ และอำนาจในการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว โดยคำสั่งถือเป็นที่สุด จะเห็นได้ว่าอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีลักษณะเป็นอำนาจกึ่งตุลาการ การที่กฎหมายบัญญัติให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกหนึ่งเสียงกรณีการลงมติในที่ประชุมมีคะแนนเสียงเท่ากัน เป็นบทบัญญัติที่ขัดหลักเสียงข้างมาก แม้คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นองค์กรในรูปแบบ “กรรมการ” แต่มีการใช้อำนาจกึ่งตุลาการ จึงเป็นปัญหาว่าเมื่อเสียงเท่ากันแล้วประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงก็ย่อมออกเสียงเช่นเดิมตามที่ตนได้ออกเสียงไว้ในครั้งแรก ทำให้ไม่มีความ

ยุติธรรม อีกทั้ง มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งในบางกรณีนำไปสู่การดำเนินคดีทางอาญาด้วย การบัญญัติให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงย่อมขัดหลักการพิจารณาแบบองค์คณะ

ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการมีคำสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 ที่บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ กรณีคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล ไม่ให้สมาชิกฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ควบคุม กำกับดูแลและไม่ดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะได้ บทบัญญัติดังกล่าวเปิดโอกาสให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตีความอย่างกว้าง เนื่องจากไม่ได้มีกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนว่าการห้ามสมาชิกพรรคการเมืองทำการฝ่าฝืนนั้นมีอะไรบ้าง อีกทั้งสมาชิกพรรคการเมืองของแต่ละพรรคมีเป็นแสนคนหรือบางพรรคมีสมาชิกเป็นล้านคน การจะให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองเพียงไม่กี่คนกำกับดูแลอย่างทั่วถึงนั้นเป็นไปได้ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ขัดต่อหลักนิติธรรม ในข้อที่ว่า “กฎหมายจะต้องไม่เรียกร้องให้บุคคลปฏิบัติในสิ่งที่ไม่อาจเป็นไปได้” และกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งห้ามดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองจนกว่าจะพ้นเวลา 20 ปี และห้ามกระทำการอันมีลักษณะก้าวก่ายหรือแทรกแซงการการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองนั้นตลอดระยะเวลาที่พ้นจากตำแหน่ง หากฝ่าฝืนเข้าไปก้าวก่ายแทรกแซงต้องระวางโทษจำคุกหรือโทษปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ บทบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้นไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนที่ว่ากรณีที่รัฐจะตรากฎหมายขึ้นมาเพื่อมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องคำนึงว่ากฎหมายนั้นมีความเหมาะสมที่จะตราขึ้นหรือไม่ โดยกฎหมายนั้นจะต้องมีเนื้อหาที่สามารถให้ประโยชน์ต่อส่วนรวม และต้องพิจารณาว่ากฎหมายมีความจำเป็นเพียงใด อีกทั้ง ต้องทำอย่างพอเหมาะพอประมาณเท่านั้น

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียนขอเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการควบคุมการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง มีข้อเสนอแนะ คือ เห็นสมควรยกเลิกอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการควบคุมการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง ตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 เนื่องจากการให้อำนาจแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งในการควบคุมการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง จะส่งผลเสียมากกว่าจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชน จึงควรให้เป็นไปตาม

วิธีทางแห่งระบอบประชาธิปไตยตามเจตจำนงของประชาชนเสียงส่วนใหญ่ที่จะเป็นผู้กำหนดทิศทางในการดำเนินนโยบายของประเทศ

2. ปัญหาเกี่ยวกับการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ คือ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวางระเบียบเกี่ยวกับการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราวให้ชัดเจน โดยออกเป็นระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง และอย่างน้อยในระเบียบต้องประกอบด้วยเนื้อหา นิยามคำว่า “การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม” และ “การเลือกตั้งเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย” โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าการกระทำใดบ้างที่จะทำให้เลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กำหนดระยะเวลา ขึ้นตอน และวิธีการในการแสวงหาข้อเท็จจริง สืบสวนหรือไต่สวน และวิธีการพิจารณาในการมีคำสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราวให้ชัดเจน อีกทั้ง ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ถูกกล่าวหาสามารถแสดงพยานหลักฐานและชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แสดงความบริสุทธิ์ของตนได้ ทั้งนี้ ต้องประกาศระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ชั่วคราวในราชกิจจานุเบกษาให้ประชาชนได้รับทราบทั่วไป โดยให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 ความว่า “หลักเกณฑ์ ระยะเวลา และขั้นตอนในการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว ตามกฎหมาย เกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ระเบียบนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

3. ปัญหาเกี่ยวกับการลงมติในการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 มาตรา 18 วรรคสอง โดยให้แบ่งการประชุมเพื่อลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งออกเป็น 2 กรณี กรณีแรกเป็นการลงมติในการประชุมเรื่องทั่วไป และกรณีที่สองเป็นการลงมติในการประชุมในเรื่องที่สำคัญและต้องมีการวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา 19 โดยแก้ไขมาตรา 18 วรรคสอง แก้ไขจาก “การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ในกรณีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด” เป็น “การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ในกรณีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ การลงมติของคณะกรรมการตามมาตรา 19 ให้ใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์”

4. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการมีคำสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่ง ผู้เขียนขอเสนอแนะให้ยกเลิกอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการมีคำสั่ง

ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากเป็นบทบัญญัติกฎหมายที่เรียกร้องให้ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองปฏิบัติในสิ่งที่ไม่อาจเป็นไปได้ คณะกรรมการบริหารพรรคเพียงไม่กี่คนไม่อาจจะควบคุมและกำกับดูแลสมาชิกพรรคการเมืองได้ทั้งหมด ควรเป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะต้องจัดเจ้าหน้าที่กำกับดูแลว่ามี บุคคลใดกระทำการผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือไม่ ดังนั้น จึงสมควรยกเลิกอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการมีคำสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560

ทั้งนี้ ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการควบคุมการกำหนดนโยบายของ พรรคการเมืองตามมาตรา 57 และปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการมีคำสั่งให้ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายอื่นตามที่ บัญญัติไว้ในมาตรา 22 (1) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 เมื่อได้มีข้อเสนอแนะให้ยกเลิกอำนาจหน้าที่ดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายข้างต้น จึงต้องแก้ไข พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 ให้สอดคล้องกัน

เอกสารอ้างอิง

- จรัญ โฆษณานันท์. นิติปรัชญา. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.
- _____. สิทธิมนุษยชนไร้พรมแดน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2556.
- บรรเจิด สิงคะเนติ และคนอื่นๆ. รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง หลักความได้สัดส่วนในการตรวจสอบขอบเขต อำนาจรัฐตามมาตรา 29 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2558.
- ประพันธ์ นัยโกวิท. บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ราไทยเพลส จำกัด, 2551.
- พัฒนา เรือนใจดี. กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 1 ฉบับปรับปรุงใหม่ทั้งเล่ม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553.
- ลิจิต ธีรเวคิน. ประชาธิปไตยและการปฏิรูปการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แม็ค, 2546.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์. หลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม. 31 มกราคม 2553. [Online]. Available URL: <http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=1431>.

อิทธิพร บุญประคอง และคนอื่นๆ. **ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน Universal Declaration of Human Rights**. กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ.

เฮเลน่า แคตต์ และคนอื่นๆ. **การออกแบบการจัดการเลือกตั้ง**. แปลโดย สถาบันช่วยเหลือด้านประชาธิปไตย และการเลือกตั้งระหว่างประเทศ (International IDEA). จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สถาบันสิทธิมนุษยชน และสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.